

Talousarvion 2024 suunnittelun perusteet, kehys ja aikataulu / Tarkennettu kehys ja hyvinvointitavoitteet

Kunnanhallitus 08.06.2023 § 229

Kuntalain (410/2015) mukaisesti "valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota."

Pelkosenniemen kunnan toiminnan ja talouden suunnittelukausi on kolme vuotta, joista talousarviovuosi on ensimmäinen.

Talousarvion 2024 valmistelua käsitellään 7.6.2024 valtuustoseminaarissa, jossa henkilöstösuunnitelmaa ja keskeisiä investointeja linjataan.

Esityslistan liitteenä ovat seuraavat luonnokset: Toiminnan ja talouden suunnittelun perusteet 2023 -ohje, talousarvion laatimisaikataulu sekä kirje tytäryhtiöille ja -yhteisöille.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, 040 157 7045
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää 1) hyväksyä Toiminnan ja talouden suunnittelun perusteet 2024 -ohjeen esityslistan liitteen mukaisena ja edellyttää, että sitä noudatetaan suunnittelussa 2) hyväksyä talousarvion laatimisen aikataulusuunnitelman, jota johtoryhmässä tarkennetaan tarvittaessa 3) edellyttää, että kunnan henkilöstö- ja koulutussuunnitteluun panostetaan riittävästi vakanssiluetteluun pohjautuen 4) edellyttää, että käyttötalous suunnitellaan siten, että tilikauden tulos on positiivinen

5) edellyttää, että seuraavat kuntakonserniin kuuluvat tytär- ja osakkuusyhtiöt toimittavat talousarvioletionsa tietopyynnössä esitetyllä tavalla ja aikataulussa: Pelkosenniemen Vuokratalot Oy, Kiinteistö Oy Huttu-Akka, Kiinteistö Oy Huttu-Ukko, Asunto Oy Huttu-Tyttö, Kiinteistö Oy Pelkosenniemen liikekeskus sekä Pyhä-Luosto Vesi Oy

Käsittely

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

Tiedoksi Talous- ja hallintopäällikkö

Muutoksenhaku Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Kunnanhallitus 21.09.2023 § 332

Kh 17.8.2023

Talousarvion 2024 valmistelu on käynnistynyt kunnanhallituksen 08.06.2023 § 229 päätöksen pohjalta ja huomioiden valtuustoseminaarissa 7.6.2023 käyty keskustelu.

Kunnanhallitus on päättänyt käynnistää hallintosäännön tarkistuksen 8.6.2023 § 233 ja nimennyt työryhmän, jonka tavoitteena on saada esitys hallintosäännöstä valtuustolle 31.8.2023 mennessä. Voimassa olevaa hallintosääntöä on esitetty tarkistettavaksi erityisesti kaavan ajantasaisuuden arvioinnin, elinvoimapalveluiden tehtävien ja toimivallan sekä kunnanhallituksen kokoonpanon (§ 9) osalta. Kunnanhallituksen kokoonpano -asia (§ 9) käsitellään valtuuston 18.8.2023 (15.6. ja 30.6.2023) kokouksessa.

Kuntaliitto on antanut hallintosääntömallin 2023, jota on tarkoitus hyödyntää kuntien hallintosääntöjen päivityksissä.

Hallintosääntötyöryhmä on kokoontunut useaan otteeseen kesän aikana ja päätyntä esittämään kunnan organisaatorakenteeseen ja johtamisjärjestelmään muutoksia, jotka vaikuttavat talousarvion rakenteeseen. Elinvoimapalveluiden toimiala esitetään jaettavaksi kahteen toimialaan: elinvoimapalveluihin ja teknisiin palveluihin. Tekniset palvelut jakaantuvat seuraaviin vastuualueisiin: Yhdyskuntapalvelut, Kunnallistekniikka ja Kiinteistöpalvelut. Elinvoimapalvelut jakaantuu seuraavasti: Maankäytön, asumisen ja ympäristön kehittäminen, elinkeinopalvelut sekä työllisyyspalvelut.

Työryhmässä on sovittu, että hallintosäännön tarkistus toteutetaan kahdessa vaiheessa: 1) talousarvion 2024 rakenteeseen vaikuttavat muutokset mahdollisimman pian, ja 2) muut Kuntaliiton hallintosääntö 2023 -mallin edellyttämät muutokset myöhemmin loppuvuodesta. Päivitetyn hallintosäännön on tarkoitus astua kokonaisuudessaan voimaan 1.1.2024 alkaen.

Esityslistan liitteenä esitys Toiminnan ja talouden suunnittelun perusteet - ohjeesta, johon työryhmän ehdotus organisaatorakenteesta on kirjattu taulukkomuotoon seuraavasti:

Toimiala	Vastuualue	Toimialajohtaja	Vastuualuepäällikkö
	JOHDON TUKIPALVELUT	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintopäällikkö
HYVINVOINTI PALVELUT		Hyvinvointijohtaja	
	VARHAISKASVATUS		Varhaiskasvatuspäällikkö
	PERUSOPETUS		Rehtori
	VAPAA-AIKAPALVELUT		Hyvinvointijohtaja
TEKNISET PALVELUT		Tekninen johtaja	
	YHDYSKUNTAPALVELUT		Tekninen johtaja
	KUNNALLISTEKNIikka		Tekninen johtaja
	KIINTEISTÖPALVELUT		Tekninen johtaja
ELINVOIMA-PALVELUT		Elinvoimajohtaja	
	MAANKÄYTÖN, ASUMISEN JA YMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN		Elinvoimajohtaja
	ELINKEINOPALVELUT		Elinvoimajohtaja
	TYÖLLISYYS PALVELUT		Elinvoimajohtaja
YMPÄRISTÖ-TERVEYS-PALVELUT		Kunnanjohtaja	

Vuoden 2024 talousarvioehdotuksia ja hallintosäännön päivytystä on käsitelty valtuustoseminaarissa 1.9.2023. Kunnanhallitus käsittelee hallintosääntöön suunniteltua toimialamuutosta 21.9.2023, ja tavoitteena on, että toimialamuutos ja teknisen johtajan virka on valtuuston päätettävänä 22.9.2023.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, 040 157 7045

Esittelijä

Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää

- 1) hyväksyä päivitetyn Toiminnan ja talouden suunnittelun perusteet 2024 - ohjeen, mikäli valtuusto hyväksyy kunnan hallintosääntövalmistelussa esitetyn toimialajaon (hyvinvointi-, elinvoima- ja tekniset palvelut) ja teknisen johtajan viran perustamisen
- 2) edellyttää, että päivitettyä ohjetta noudatetaan talousarvion 2024 valmistelussa

Käsittely

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Tiedoksi

Tilivelvolliset

Muutoksenhaku

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Kunnanhallitus 26.10.2023 § 391
133/02.02.00/2023

Kunnanhallitus on 8.6.2023 § 229 edellyttänyt, että käyttötalous suunnitellaan siten, että tilikauden tulos on vuonna 2024 positiivinen. Talousarvion suunnittelu on edennyt kunnanhallituksen ohjeiden pohjalta. Aikataulu on hieman myöhässä käynnissä olevan hallintosääntöpäivityksen ja henkilöstömuutosten vuoksi. Seuraavassa kuvataan kunnan talouden suunnitteluun vaikuttavia tekijöitä mukaan lukien hyvinvointitavoitteiden asettaminen.

Tarkennettu kehys

Tämän hetkiseen talousarviovalmisteluun vaikuttavat erityisesti seuraavat tekijät:

- Poistojen määrä kasvaa huomattavasti vuoden 2022 tasosta uuden koulu-päiväkodin valmistumisen myötä.
- Korkokulut tulevat edelleen kasvamaan vuoden 2023 tasosta.
- Valtionosuusennuste on n. 400 000 euroa suurempi verrattuna vuoden 2023 arvioituun toteumaan.
- Verotulojen kehittymisen haasteellinen ennustaminen yhteisöveron ja kunnallisveron osalta. Kiinteistöveron ennustetaan kasvavan verrattuna vuoteen 2023 (verokehikko lokakuu), mutta yhteisöveron ja kunnallisveron kertymän ennustetaan olevan laskusuuntainen
- Työehtosopimuksista johtuva henkilöstökulujen korotuksen on arvioitu olevan 3,5% vuoden 2023 tasoon verrattuna.
- Vuoden 2023 talousarviossa toimintakulut ovat jonkin verran alittumassa.
- Kasvaneet kustannukset sekä epävarmuustekijät tulee ottaa toimialojen käyttötalouden suunnittelussa tarkasti huomioon.

Kunnan investointiohjelman laadinta on kesken, joten investointiesitysten vaikutus pitkäaikaisen lainan määrään tarkentuu. Tilatyöryhmän työskentely ja sitä kautta tehtävänä olleen kiinteistösuunnitelman päivittäminen ei ole edennyt suunnitellusti. Olennaisia muutoksia kunnan talousarvioon tulee Pelkosenniemen-Savukosken kuntayhtymän kiinteistöjen siirtymisestä kunnan omistukseen; valmistelu on kesken.

TE-palveluiden siirtyminen kuntiin 1.1.2025 on valmistelussa (kvalt 23.10.2023), ja sen vaikutus vuoden 2024 talousarvioon otetaan huomioon valmistelun edetessä. Käynnissä on myös sote-siirtolaskelmien tarkentaminen valtakunnallisesti johtuen hyvinvointialueiden talouden alijäämäisyydestä.

Hyvinvointitavoitteet

Vuonna 2023 ei ole saavutettu hyvinvointipainopisteiden osalta asetettuja tavoitteita, joten HYTETU-työryhmä päätti kokouksessaan 20.8.2023 esittää kunnanhallitukselle, että vuoden 2023 painopisteet ovat edelleen relevantteja ja siksi vuonna 2024 jatkettaisiin samoilla painopisteillä.

Mittareita tarkennetaan joiltain osin, jotta toiminta ja kävijämäärät tulevat paremmin näkyviksi.

Painopisteet, toimenpiteet ja mittarit on suunniteltu seuraavasti:

Painopiste	Toimenpiteet	Mittarit
Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön kehittäminen ja rajapinnat	Yhdyspintatehtävien tunnistaminen ja vastuiden jakaminen Hyvinvointipalvelut: Kohderyhmä rajapintojen tunnistaminen Elinvoimapalvelut: Palveluliikenteen kehittäminen	Yhteisten palaverien määrä
Lasten ja nuorten palveluiden kehittäminen	Hyvinvointipalvelut: Tarjottavien palveluiden kehittäminen ja ohjaus (heidän toiveiden pohjalta) Elinvoimapalvelut: Liikunta- ja virkistyspaikkojen ylläpitäminen sekä kehittäminen	Toteutuneiden kerhojen ja tapahtumien määrä sekä kävijämäärä. Kyselyiden määrä ja niiden tulokset.
Yhteistyön tiivistäminen seutukunnallisesti ja kolmannen sektorin kanssa	Hyvinvointipalvelut: Tapaamiset ja toimintojen koordinointi Elinvoimapalvelut: Tapaamiset	Tapaamisten määrä Tapahtuminen määrä
TE-palvelut 24 kuntiin (valmentautuminen ja valmistelu)	Hyvinvointipalvelut: Oppisopimuskoulutuksen hyödyntäminen henkilöstössä Elinvoimapalvelut: Työllisyyspalveluiden konseptointi osana elinvoimapalveluita ja alueellista toimintaa	Oppisopimusten määrä Työllisyys- ja työttömyysaste Pitkäaikaistyöttömien määrä

Valmistelija

Talous- ja hallintopäällikkö Lauri Lehtinen 040 725 2991
Hyvinvointijohtaja Sirpa Koskenlaine 040 022 2191

Esittelijä

Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää:

- 1) merkitä tiedoksi talousarvion valmistelutilanteen
- 2) vahvistaa, että talousarvion suunnittelua jatketaan edellä esitetyllä tavalla ottaen huomioon
 - a. että toimintakulut eivät saa nousta vuoden 2023 talousarvion tasosta
 - b. kuntastrategiassa 2022 – 2030 vahvistetut (kvalt 18.8.2022 § 54) päämäärät, tavoitteet ja mittarit
 - c. kunnan vuokra-asumisen kehittämissuunnitelma
 - d. kiinteistöverotulot, jossa tulee huomioida Pyhän pitkäaikainen kehitystrendi ja nykyinen investointitoiminta
 - e. kunnan tulo- ja kiinteistöveroprosentteja koskevat esitykset, jotka kunnanhallitus tekee valtuustolle
- 3) vahvistaa hyvinvointipainopisteet HYTETU-ryhmän esityksen mukaisesti:
 - Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön kehittäminen ja rajapinnat

- Lasten ja nuorten palveluiden kehittäminen
- Yhteistyön tiivistäminen seutukunnallisesti ja kunnan kolmannen sektorin kanssa
- TE-palvelut 2024 kuntiin (valmentautuminen ja valmistelu)

4) edellyttää, että hyvinvointipainopisteisiin esitetään tavoitetasot

Käsittely

Hyvinvointijohtaja Sirpa Koskenlaine selosti hyvinvointipainopisteitä keskeytetyn kokouksen aikana.
Talous- ja hallintopäällikkö selosti tarkennettua kehystä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Tiedoksi

Muutoksenhaku

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.